

Protokollsbilaga A

DATUM: 2020-03-12
AVDELNING: APP, AFM och AFS

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-00358

Program för företagsutlåning via penningpolitiska motparter

Direktionens beslut

Direktionen beslutar att

- Riksbanken ska erbjuda upp till 500 miljarder svenska kronor till penningpolitiska motparter mot säkerhet i syfte att öka deras utlåning i svenska kronor till svenska icke-finansiella företag, i enlighet med vad som anges i bilagan till detta beslut,
- uppdra åt chefen för avdelningen för marknader, med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, att efter samråd med chefen för avdelningen för penningpolitik och chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, med rätt för dessa att sätta annan i sitt ställe, besluta om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, utlåningsprogrammet, samt att
- offentliggöra beslutet fredagen den 13 mars kl. 9:30.

Bakgrund

Spridningen av coronaviruset har omfattande humanitära konsekvenser och påverkar den globala och den svenska ekonomin i allt större utsträckning. Detta har medfört stora rörelser på de finansiella marknaderna. Flera länders ekonomier har påverkats påtagligt av de restriktioner på resor, transporter och sammankomster som införts.

Riksbankens penningpolitik har haft ett brett genomslag på de finansiella förhållandena i den svenska ekonomin de senaste åren och har bidragit till en god ekonomisk tillväxt och en inflation som legat nära målet. Spridningen av viruset kommer dock oundvikligen att ha tydligt negativa effekter på den ekonomiska aktiviteten i Sverige, även om det är för tidigt att säga hur stora och långvariga effekterna kommer att bli. Den information som Riksbanken inhämtat från ett 50-tal svenska företag tyder på att påverkan på industrin och handeln hittills varit begränsad. Men vissa företag i tjänstebranschen, till exempel hotell- och resebolag, uppger att de har drabbats i betydligt större

utsträckning. Många företag uttrycker dock en oro för att situationen kommer att förvärras. Bland annat ser flera av de större industriföretagen en risk för att mindre underleverantörer kan få problem med sin finansiering.

Riksbankens kontakter med den finansiella sektorn såväl i Sverige som i utlandet ger vid handen att det finns begynnande tecken på likviditetsproblem på de finansiella marknaderna. Den fortsatta turbulensen på dessa marknader gör att finansierings-situationen för framför allt små och medelstora företag snabbt kan försämrats. I detta läge är det viktigt att bankerna fortsätter att förse svenska icke-finansiella företag med finansiering så att kreditförsörjningen till i grunden livskraftiga företag inte hotas.

Överväganden

När produktionen och efterfrågan viker faller även företagens intäkter och det kan uppkomma ett ökat behov hos företag att låna pengar för att överbrygga den oroliga perioden. Samtidigt riskerar oron på de finansiella marknaderna att leda till att bankernas kreditutbud till företag minskar, inte minst till små och medelstora företag. En betydande kreditåtstramning för företagen skulle förstärka nedgången och öka risken för långvarigt negativa konsekvenser för produktionen och sysselsättningen i Sverige. Det finns därför skäl att motverka en utveckling där brist på krediter orsakar en utdragen nedgång i ekonomin. En svagare efterfrågan i ekonomin kommer sannolikt att innebära att inflationen faller.

Det är därför nödvändigt att Riksbanken i detta läge vidtar riktade åtgärder för att trygga en fungerande kreditförsörjning för svenska icke-finansiella företag. Riksbanken bör således i penningpolitiskt syfte, med stöd av 6 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, inrätta ett program för företagsutlåning i svenska kronor, där banker som är Riksbankens penningpolitiska motparter sammantaget kan låna upp till 500 miljarder kronor av Riksbanken för vidareutlåning till svenska icke-finansiella företag. Programmet blir därmed en förlängning av den aktuella penningpolitiken.

Riksbanken kan inleda utlåningsprogrammet så snart det behövs. Det är dock viktigt att bankerna får den tid som är nödvändig för att utreda sina behov av tilläggsfinansiering och för att förbereda anbud. Därför ska programmet inledas fredagen den 20 mars 2020 med ett första anbudstillfälle om 100 miljarder kronor. Tidpunkterna för efterföljande anbudstillfällen beslutas på penningpolitiska möten utifrån Riksbankens aktuella bedömning av utvecklingen på de finansiella marknaderna och företagens finansierings-behov. Vid dessa tillfällen bestäms även det erbjudna beloppet.

För att skapa incitament för bankerna att vidareförmedla lånen till icke-finansiella företag behöver utlåningen inom ramen för det aktuella programmet vara utformad på ett attraktivt sätt vad gäller såväl prissättning som löptid. Det är därför lämpligt att priset på de tilldelade lånen uppgår till rörlig ränta motsvarande Riksbankens reporänta, för närvarande 0 procent. Vidare bör lånen löpa under 2 år, vilket förväntas bidra till att en tillfällig brist på krediter kan överbryggas och en säker och långsiktig finansiering av företagen tryggas.

Utlåningsprogrammet kan i det rådande läget utgöra en form av försäkring för en fungerande kreditförsörjning till företagen. För att nå ut till huvuddelen av de banker som förmedlar krediter till icke-finansiella företag och för att säkerställa likabehandling

bör Riksbanken erbjuda alla penningpolitiska motparter att delta i programmet. Utlåningen bör därför ske med ett anbudsförfarande där de penningpolitiska motparterna ges möjlighet att delta. På så sätt blir fördelningen av Riksbankens transaktioner transparent för marknaden. Vid utlåningen ska Riksbanken dessutom acceptera samma säkerheter som gäller för Riksbankens krediter i RIX i enlighet med aktuella *Villkor för RIX och penningpolitiska instrument*.

Eftersom det är angeläget att säkerställa att de lån som Riksbanken tilldelar motparterna kommer företagen tillgodo ska Riksbanken följa upp och utvärdera motparternas utlåning till icke-finansiella företag med hjälp av Finansmarknadsstatistiken samt utifrån de underlag som motparterna kommer att uppmanas att lämna in till Riksbanken. Utgångspunkten för utvärderingen är att respektive motpart ska upprätthålla den utlåning till företagssektorn som motparten redan hade när utlåningsprogrammet initierades. Därutöver ska utvärderingen kartlägga om motparten har lyckats öka sin företagsutlåning under utvärderingsperioden. Om motpartens utlåning till svenska icke-finansiella företag vid utvärderingstidpunkten inte har ökat med minst en femtedel av det belopp som motparten har lånat från Riksbanken ska kostnaden för lånet ökas med upp till 0,20 procentenheter.

Det ankommer på chefen för avdelningen för marknader, med rätt för denne att sätta annan i sitt ställe, att besluta om närmare detaljer rörande villkoren för, och information om, utlåningsprogrammet. Beslutet ska fattas efter samråd med chefen för avdelningen för penningpolitik och chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, med rätt för dessa att sätta annan i sitt ställe.

Den ekonomiska utvecklingen och läget på finansiella marknader, i både Sverige och andra länder, försämras nu mycket snabbt. Riksbanken står mot den bakgrunden beredd att vidta ytterligare åtgärder, även mellan ordinarie penningpolitiska möten. Alla Riksbankens verktyg kan användas. Hur verktygen kommer att användas beror på den fortsatta utvecklingen.

Bilaga

Fakta om Riksbankens program för företagsutlåning i svenska kronor via penningpolitiska motparter som erbjuds den 20 mars 2020.

Total volym:	Högst 500 miljarder kronor
Erbjudet belopp vid första anbudstillfälle:	100 miljarder kronor
Löptid:	2 år
Räntesats:	Rörlig ränta lika med Riksbankens vid var tid gällande reporänta. Om kravet på vidareutlåning inte uppfylls utgår tilläggsränta motsvarande högst 0,20 procentenheter.
Behöriga anbudsgivare:	De av Riksbankens penningpolitiska motparter som senast två bankdagar innan anbudstillfället har anmält att man vill delta.
Form för anbud:	Bud på volym lämnas per telefon och bekräftas via mail på dagen för aktuellt anbudstillfälle.
Tilldelning:	Pro rata. Högsta tilldelning för en enskild motpart uppgår till 25 procent av det totala erbjudna beloppet.
Villkor:	Utförliga villkor publiceras den 16 mars 2020 på Riksbankens webbplats.

Programmet riktar sig till penningpolitiska motparter (22 stycken) som vid beslutstillfället består av:

- Avanza Bank AB
- BlueStep Bank AB
- BNP Paribas S.A.
- Citibank Europe plc.
- Danske Bank A/S
- DnB Bank ASA
- Klarna Bank AB
- Kommuninvest i Sverige AB
- Landshypotek Bank AB
- Länsförsäkringar Bank AB (publ)
- Marginalen Bank Bank AB
- Nordea Bank Abp
- Nordnet Bank AB
- Northern Trust Global Services SE

- Santander Consumer Bank AS
- SBAB Bank AB (publ)
- Skandiabanken AB (publ)
- Skandinaviska Enskilda Banken AB
- Sparbanken Syd
- Svenska Handelsbanken AB
- Swedbank AB
- Ålandsbanken Abp